

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК АПК УКРАЇНИ

к.е.н., доц. Школа В. Ю., студент гр. Ф-91 Сокур А. О.

Сьогодні, коли зростає глобальний продовольчий попит, підвищуються ціни на продукти харчування і відбуваються різкі кліматичні коливання, які провокують непередбачуваність обсягів урожаїв і товарної пропозиції на світовому аграрному ринку, дедалі більше уваги приділяється інноваційній складовій агропродовольчого розвитку, яка визнається одним з ключових факторів стабілізації сільськогосподарського виробництва. З огляду на це, надзвичайно актуалізується пошук нових технологій, здатних забезпечити підвищення ефективності АПК в умовах виснаження природних ресурсів, у тому числі деградації орних земель і вичерпання джерел прісної води, а також адаптацію галузі до кліматичних змін [1, с. 27].

Сільське господарство значно залежить від природно-біологічних та екологічних факторів. Отже, інноваційний розвиток у цій сфері діяльності, крім традиційних виробничо-технологічного та організаційно-управлінського напрямів, повинен охоплювати також такі види інновацій, як селекційно-генетичні та економіко-соціо-екологічні. У такому контексті основними завданнями інноваційного розвитку вітчизняної агропродовольчої сфери є її технологічна модернізація, забезпечення ресурсозбереження в галузі, підвищення якісних характеристик виробленої продукції, поліпшення екологічної складової сільськогосподарського розвитку [2, с. 6].

Для вирішення завдань вітчизняного агроінноваційного розвитку необхідно здійснити кардинальні перетворення у межах як усієї національної інноваційної системи, так і її аграрної складової. При цьому на рівні агроінноваційної системи, у першу чергу, важливо забезпечити зростання інноваційних пропозицій, підвищення сприйнятливості виробників до нововведень, а також формування ефективного зв'язку науки і виробництва.

В усьому світі у формуванні та забезпеченні функціонування агроінноваційної системи визначальна роль належить державі, яка повинна не тільки вибудувати остов такої системи і розробляти сукупність дійових механізмів взаємодії її складових, але й стимулювати розвиток у відповідному напрямі вітчизняної фундаментальної науки, а також сприяти придбанню і трансферу прогресивних технологій виробництва агропродовольчої продукції. У сфері агроінновацій держава повинна взяти на себе повне забезпечення фінансування фундаментальних досліджень. Прикладні ж проекти, що розробляються, як правило, з орієнтацією на конкретні запити ринку, потребують державної підтримки набагато меншою мірою і можуть реалізуватися за рахунок приватних джерел фінансування. Виняток становлять проекти, спрямовані, насамперед, не на одержання додаткового прибутку, а на вирішення соціально значущих проблем, із залученням інноваційних ресурсів, зокрема, на екологізацію агропродовольчої діяльності. У цих випадках державі доцільно брати участь у безпосередньому фінансуванні таких розробок, надавати пільги й субсидії розробникам і користувачам кінцевої інноваційної продукції, стимулювати її просування шляхом запровадження жорсткіших екологічних нормативів.

Очевидно, що роль держави полягає не тільки у фінансуванні фундаментальних науково-дослідних розробок в аграрній сфері. Необхідно також на вищому рівні управління усвідомити значення впровадження нових технологій для забезпечення подальшого розвитку АПК, стимулювання творчого процесу і створення умов для його розвитку, компетентного вибору інноваційних пріоритетів у галузі та неупередженого відбору відповідних кожному з них проектів, а також розробки механізмів непрямої підтримки модернізації аграрного сектора, насамперед, для здійснення впливу на процес формування ринку агроінновацій, оскільки рішення про їх впровадження приймає безпосередньо сільськогосподарський виробник [1, с. 28-29].

В Україні масштабні вкладення у НДДКР і техніко-технологічну модернізацію основного капіталу в сільському господарстві здійснюються лише обмеженою кількістю великих і високорентабельних підприємств. Для більшості ж вітчизняних сільськогосподарських виробників інноваційні методи її засоби господарювання є маловідомими і практично недоступними.

Аналіз основних напрямів використання сучасних науково-технічних досягнень у виробництві сільськогосподарської та продовольчої продукції в Україні дозволяє стверджувати: найбільшого поширення набули у рослинництві - впровадження нових сортів і гібридів рослин, використання прогресивних технологій мінімального обробітку фунтів, органічного і точного землеробства. У тваринництві - вдосконалення технологій утримання і годівлі тварин, створення сучасних ветеринарних препаратів і систем захисту тварин від хвороб. У сфері агропереробки - створення бактеріальних заквасок. У сфері управління агропродовольчим розвитком - адаптація до вітчизняних умов концепції розвитку оптових ринків сільськогосподарської продукції [3, с. 95].

1. Шубравська О. Інноваційний розвиток аграрного сектора економіки: теоретико-методологічний аспект // Економіка України. – 2012. – № 1. – С.27-35.
2. Трегобчук В. Інноваційно-інвестиційний розвиток національного АПК: проблеми, напрями і механізми // Економіка України – 2006 – № 2. – С. 4-12.
3. Шубравська О. В. Інноваційні трансформації агропродовольчого сектора економіки // Економіка і прогнозування. – 2010 – № 3. – С. 90-102.
4. Гончаров В. Д., Рау В. В. Инновационная деятельность в отраслях АПК России. - [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.institutiones.com/agroindustrial/1458-innovacionnaya-deyatelnost-v-otraslyax-apk.html>